

Ivana Mihić

HEAD
HUNTERS

— Laguna —

Copyright © 2015, Ivana Mihić
Copyright © ovog izdanja 2015, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Svi likovi i događaji su izmišljeni. Svaka sličnost sa
eventualnim stvarnim likovima i događajima je slučajna.*

I

1.

– Hoćemo njega! – reći Boška Davidovića odzvanjale su salom za sastanke. – Jedino takav čovek može da nas izvuče iz haosa u kom se nalazimo. Sve smo pokušali da spasemo preduzeće: dovodili smo stručnjake iz inostranstva, enormno plaćali lobiste po raznim belosvetskim biznis krugovima, finansirali doškolovavanje sopstvenih kadrova... predvideli smo i da se ukrade između pet i deset posto, ali nismo mogli ni da pretpostavimo ovoliku, da izvinite na izrazu, nezajažljivu drpačinu, grabež i ober lopovluk! I to, moliću lepo, na najvišem upravnom nivou, od strane velikih akcionara i rukovodećih glava kojima smo, kao manjinski učesnici, ukazivali bezrezervno poverenje! Zato sada hoćemo da dovedemo Veselinovića, jer je on čovek koji ima, da prostite, mamutska muda i spreman je da ide do kraja!

U sali je nastao tajac. Nakon nekoliko trenutaka, tišinu je prekinuo Filip Bogdanović, poznati hedhanter i direktor agencije *Chemistry Biz Links*, obrazovan i samosvestan muškarac sofisticiranog izgleda i ophođenja:

– Očito ste dobro upoznati sa njegovom biografijom, ali ne znam da li ste upućeni baš u sve detalje. Dragiša Veselinović nije mađioničar. A nije ni svetac...

Poneka seda vlas u Filipovoj tamnoj kosi, tri duboke bore na čelu i dve lučne od nosa ka usnama ukazivali su na to da je uveliko prevalio četrdesetu. Na stolici pored sedela je njegova saradnica iz agencije, pronicljiva hedhanterka zanosne lepote Mina Poletto, koja je pažljivo slušala razgovor i pisala beleške.

– Znamo da nije mađioničar, a bogami ni svetac... Ali mi dalje nemamo kud! – uzbuđeno je nastavio Boško. – Neka dama izvini na izrazu, potonuli smo toliko duboko u govna da dublje ne može. Kao što znate, moj deda je bio prvi generalni direktor *Proteks inženjeringa* i doveo ga svojim poslovnim potezima na vrh! I on je, kao i Veselinović, živio za posao! Ja nisam otkupio akcije *Proteksa* da bih krao, mada, i da sam hteo, ne bih imao šta da ukradem jer ništa pod milim bogom nije ostalo. Ono što hoću da uradim jeste da očuvam dostojanstvenu uspomenu na svog dedu po kome sam dobio ime i da preduzeću vratim ugled i čast – izvadio je iz džepa maramicu sa izvezenim inicijalima *B. D.* i pokupio znoj sa čela.

Filip je listao poslovnu dokumentaciju sa genezom i rekapitulacijom propasti *Proteks inženjeringa*, mrštio se, vrteo glavom u neverici, zaprepašćen onim što čita. Preduzeće je tokom sedamdesetih i osamdesetih godina bilo jedno od najuspešnijih državnih građevinskih firmi. Sredinom devedesetih iz državnog vlasništva prešlo je u akcionarsko društvo i tada je počelo čerupanje njegovih postojećih resursa, koje je, s obzirom na tadašnje bogatstvo *Proteks inženjeringa*, potrajalo. Slabljenje je išlo postepeno i bivalo kamuflirano opštim rasulom privrede, te je njegov konačni sunovrat

nastupio tek 2008. godine. Nakon kolapsa, vlasnici većinskih akcija ovog građevinskog mrtvaca postali su pedesetdvo-godišnji Boško Davidović i njegov vršnjak arhitekta Golub Prodanov. Dotadašnji većinski akcionar, ruski tajkunčić i džetseter Anatolij Popščenko, povukao se iz posla kada se saznalo da je u dosluhu sa direktorima i nekoliko većih akcionara rasprodao celokupnu imovinu i mehanizaciju ovog nekada kolosalnog preduzeća, ne poštujući ugovornu obavezu o očuvanju radnih mesta zaposlenih. Pre nego što su zbrisali, Popščenko i njegova akcionarsko-direktorska banda budzašto su prodali svoj deo Bošku i Golubu.

– Činjenica je da bi vaš slučaj bio izazov za Dragišu Veselinovića, ali za onog nekadašnjeg Veselinovića sa nadimkom Veseli, ne samo zbog veze sa prezimenom već i zato što se radovao obračunu sa krađom i prekrađom, sa obijačima državnih kasa i onima koji su pelješili raznorazne fondove i profitirali od privatizacija i javnih nabavki – rekao je Filip i sklopio fasciklu sa dokumentima. – Znam dobro, Boško, ko je bio vaš deda. Moj otac ga često pominje na svojim treninzima za nove hedhantere, jer ga veoma poštuje kao briljantnog menadžera. Međutim, što se tiče Dragiše Veselinovića siguran sam da je on nepovratno izgubljen, jer...

Boško ga je prekinuo i pogledao ispod oka:

– Zar zaista mislite da se za takvog čoveka kakav je Veseli ikada može reći da je „nepovratno izgubljen“?

– Nažalost, da – odgovorio je Filip ne oklevajući.

– Onda sam se obratio pogrešnoj hedhanterskoj agenciji. Vaš otac, mladi Bogdanoviću, nikada ne bi tako decidirano odbio našu ponudu.

Filip je skupio obrve, a Mina je podigla pogled sa beleški i umešala se u razgovor:

– Mislim da je posredi nesporazum, gospodine Davidoviću. Filip je hteo da kaže da je nepovratno izgubljena ta vrsta obračuna iz prošlosti. Ali nikako nije rekao da je izgubljen stav Dragiša Veselinovića o, kako ste sami rekli, „nezajažljivoj drpačini i lopovluku“ – gledala je uporno u Boška, ljupko se nasmešila i nastavila: – Slažem se s vama da takav kalibar ličnosti kakav je gospodin Veselinović nikada ne odustaje. Moguće je samo da bi katkad mogao da posustane pod nekakvom brutalnom kanonadom gomile iskompleksiranih, izvinite sad vi na izrazu, picopevaca sa malim i mlitavim penisima koji svoju moć dokazuju drpanjem love jer nisu sposobni da je legalno zarade! Ali sam, takođe, sigurna da Veselinović nikako ne bi dozvolio da bude nokautiran od takvih protuvastih, pardon na rečniku, šiljokurančića! Grešim li, gospodine Davidoviću? – upitala ga je usmerivši vragolaste zenice pravo ka njegovim, potom se okrenula ka Filipu, diskretno mu namignula koristeći samo vrhove trepavica i nastavila: – Nadam se da se ne ljutiš, Filipe? Znaš da nisam prosta, već da me sve to iskreno i, oprostite svi na psovci, jebeno pogađa!

Boško kao da je prvi put tokom sastanka obratio pažnju na Minu, iako je znao da je ona Filipova desna ruka. Posmatrao ju je nemo, pomalo zbunjen njenom iznenadnom reakcijom i više nego slobodnim rečnikom. Istovremeno, bio je impresioniran njenim neustrašivim stavom.

– Eto, sada ste mogli na trenutak da se uverite zašto je Mina moje „drugo ja“ – nasmejao se Filip. – Sve što se ja ustručavam da kažem, ona ispali na keca!

– Vidim da gospođica ume da nastupi prilično, što bi naši stari rekli, „kočijaški“, a da joj pritom perjanica ne odleprša. Ni ja nisam, što se vokabulara tiče, svetac, kako ste ono maločas nazvali Veselog, ali da ste mi se vi, Filipe, ovim ili sličnim rečnikom obratili, siguran sam da bih vas

oboje ispratio odavde! – Boško se nasmejao grohotom koji je prerastao u tipičan pušački kašalj.

Mina se blago zajapurila u licu i iskoristila trenutak dok se Boško borio sa iskašljavanjem katrana i nikotina zaglavljenog u grlu da razmeni nekoliko pogleda sa Filipom. Nije to bila nema poslovna razmena utisaka sa dotadašnjeg toka sastanka, već očijukanje žene i muškarca između kojih se već dogodila suptilna erotika. Filipu se dopadala Minina otvorenost i direktnost, i ovo nije bio prvi put da je prekoračila meru u izražavanju na sastanku. To se nije događalo često, a ona je umela da taj svoj „bezobrazluk“ iskaže na tako neodoljiv način da se nikada nijedan klijent nije bunio zbog njega. Naprotiv, ta njena spontanost volšebno je razmekšavala klijente sa kojima bi se potom uspostavljao otvoreniji odnos i slojevitija saradnja. Sve u svemu, tajna Filipovog ličnog hedhanter-skog renomea ležala je i u sinergiji sa Minom. Princip akcija-reakcija u kome su se besprekorno nadovezivali, zajedničko pronalaženje rešenja za najkomplikovanije situacije, spektar ponude najboljih kadrova za menadžerske top pozicije, kao i brojni izvori informacija u zemlji i inostranstvu, donosili su im kontinuiran priliv visoko pozicioniranih poslova.

– Pardon... Eh, te cigarete, ako neće neko drugi, one će mi sigurno doći glave! Dakle, nisam čuo vaš odgovor, Filipe? – upitao je Boško čim je uspeo da u potpunosti oslobodi grlo.

– Čim izađemo sa sastanka počinjemo potragu za Veselim. Mislim da vam je moja desna ruka upravo odgovorila – osmehnuo se.

Boško ih je gledao sa simpatijama, a onda je spustio pogled na fasciklu sa dokumentacijom *Proteks inženjeringa* na koju je sletela velika muva. Sa usana mu je iščilio smešak. Izvadio je onu istu maramicu sa monogramom i jednim udarcem likvidirao muvu.

2.

U prizemlju visoke poslovne zgrade u kojoj je bilo sedište agencije *Chemistry Biz Links* nalazila se mala sala u kojoj su se održavali treninzi za obuku novih hedhantera, jednostavno opremljena, bez suviše dekoracije, ali sa svim neophodnim tehničkim pomagalicama za prezentacije projekata, kao što su: televizor, kompjuter, projektor, video-bim... Zidovi svetlobež boje, udobne stolice i po podu razbacani veliki jastuci za sedenje činili su atmosferu opuštenu. Povremeno bi se čuo automatski osveživač vazduha koji je raspršivao kapljice mirisnog aerosola.

Treninge je vodio Obren Bogdanović, markantni, davno razvedeni sedamdesetpetogodišnjak, sede talasaste kose i prodornih plavih očiju. Plenio je vedrinom i samosvešću koja je potporu pronalazila u besprekornoj karijeri i ugledu koji je posedovao kao jedan od prvih hedhantera na ovim prostorima. Po završetku vojnog roka, Obren je upisao Medicinski fakultet jer je imao snažnu potrebu da pomaže ljudima. Nakon dve godine studija – da li zbog mirisa formalina na časovima anatomije ili šala koje su studenti

pravili tokom seciranja – našao se među studentima svetske književnosti. Ni tu se nije zadržao duže od dve godine – da li zato što je njegova ljubljena napustila isti fakultet i otišla sa roditeljima u Brazil, ili zato što nije imao ambiciju da bude književni kritičar, teoretičar, pisac, urednik ili bibliotekar... – ni sam nije znao. Pošto su četiri godine otišle u nepovrat a kućni budžet njegovih roditelja spao na dve osrednje plate, morao je da se zaposli. Ovog puta, nakon ozbiljnog razmišljanja i vaganja, kao i usled turbulentnih društvenih prilika, opredelio se za studije ekonomije. Pomislio je da će mu taj fakultet pružiti mogućnost da se najbolje ostvari i ovog puta je pogodio. Uspevalo mu je da istovremeno radi i polaže ispite. Duskoro je prećutkivao da je isprva pokušavao da studira neke druge fakultete, a ponosio se time što je, izdržavajući sam sebe, u roku diplomirao ekonomiju. Tek u poslednje vreme počeo je da spominje i one četiri godine, shvatajući da zapravo nisu bile potpuno izgubljene, već da su ga obogatile obrazovanjem i iskustvom koje je bilo dragoceno za njegovu buduću profesiju hedhantera. Obren je već desetak godina u penziji, a agenciju *Chemistry Biz Links*, čiji je bio osnivač, vlasnik i dugogodišnji direktor, prepustio je sinu Filipu. Odmah po penzionisanju oformio je ogranak firme koji je prevashodno usmeren na zapošljavanje i pomoć ljudima koji su izgubili posao, a želeli su da se prekvalifikuju ili pokrenu sopstveni biznis. U rad agencije uključivao se po potrebi, dok je treninge za nove hedhantere držao tri puta nedeljno. Trudio se da polaznicima prenese svoju filozofiju hedhanterstva, bogato lično iskustvo i značaj postojanja poslovnog i ličnog moralnog kodeksa kao preduslova za pravi uspeh i trajanje u profesiji.

Jedan takav trening upravo je bio u toku. Zapravo, posređi je bio prvi trening nove generacije koji je uvek počinjao

istom video-prezentacijom uz pratnju Obrenove metaforične priče:

– Sve u životu je hemija. Hemija u prijateljstvu, hemija u ljubavi, hemija u poslu... Čak i u fizici neophodna je hemija. Ako znaš da prepoznaš hemiju – uspećeš. Ja sam hedhanter. Moj posao je spajanje hemija. Od načina na koji ih spojim, zavisi kvalitet rezultata hemijske reakcije.

Preko velikog flet-skrin ekrana okačenog na sredini zida išao je kadar vasiona sa mnoštvom zvezda koje su svetlucale i treperile u tami. Kamera se kretala podražavajući oči znatiželjnog posmatrača čiji pogled pluta svemirom. U mraku male sale svetlele su beonjače radoznalih polaznika treninga koji su zurili u ekran na kome se u dubini kadra nazirala planeta Zemlja, pored koje su promicala razna nebeska tela i pokoji veštački satelit.

– Kada sam se opredelio za profesiju hedhantera, izabrao sam poseban način života.

Sva ona nebeska tela i sateliti na snimku sada su se grupisali i preoblikovali u slova, ispisujući redove koje je Obren naglas čitao:

MOJ PRIVATNI ŽIVOT VIŠE NE POSTOJI.

MOJ PRIVATNI ŽIVOT HEMIJSKIM PUTEEM PRELIO SE U POSAO.

MOJ POSAO JE MOJ LJUBAVNI PARTNER.

MOJI POSLOVNI SARADNICI SU MOJA FAMILIJA.

MOJI KLIJENTI SU MOJA DECA O KOJIMA BRINEM I KOJE ĆU VODITI KROZ ŽIVOT.

SAMO NAIZGLED ODREKAO SAM SE SVEGA, ALI SUŠTINSKI, DOBIO SAM MNOGO VIŠE.

DOBIO SAM SEBE, MAKSIMALNO OSTVARENOG!

Oko kamere prošlo je kroz Zemljinu atmosferu i vrtoglavo se približavalo tlu. Počele su da se naziru ljudske figure. Masa koja se u gomili tiskala neodoljivo je podsećala na

neakvu golemu košnicu. Kako se kadar izoštravao, uočavale su se ulice kojima je marširalo na desetine uniformisanih muškaraca u odelima, sa kravatama, akten-tašnama u rukama, uglancanim cipelama... i isto toliko jednoobrazno obučениh žena u uskim kostimima i belim košuljicama, na visokim potpeticama, sa kosom lepršavo isfeniranom ili neobavezno zakačenom širokom štipaljkom. Najednom, slika je počela da se muti, pa izoštrava, otkrivajući razlike u bojama odela, kravata, kostima, cipela... i istovremeno se transformisala u formu elektronskog šablona na kome su se obeležavali srodni koloriti.

MOJ ZADATAK JE DA SPOJIM SPOJIVO.

MOJ ZADATAK JE DA REGRUTUJEM RADNU SNAGU SVIH NIVOVA, U SVIM INDUSTRIJAMA.

MOJ ZADATAK JE DA LJUDIMA OBEZBEDIM DA BUDU U PRAVOM TRENUTKU NA PRAVOM MESTU.

I NA KRAJU...

MOJ ZADATAK JE DA SVI ZAJEDNO ZARADIMO JAKO DOBRU LOVU!

Prezentacija je dobijala izgled kompjuterske igrice *pakman*: gomila glava kotrljala se niz isparcelisane ulice, a preko ekrana su se ispisivali procenti: 20%, 20%=60%-40%, $2 \times 4000 = 8000 \times 20\% = 1600 + \dots$ Obren je pojačavao intenzitet govora kao u bombastičnim američkim filmskim trejlerima:

– Ovo je igrice u kojoj su ulog talenat, znanje, kvalifikacija, radno iskustvo, dostignuća... U njoj ključa adrenalin... Za nju su potrebni čelični nervi, nepogrešiva procena i dobar njih pravog lovca na glave!

Kako je to izgovorio, na ekranu se pojavio snimak nekakve džungle sa poređanim odrubljenim ljudskim glavama nataknutim na štapove, uz koje je stajala grupa plemenskih ratnika prekrivena jarkim ratničkim bojama. Obren je odglumio uznemirenost, kao da je došlo do greške u emitovanju:

– Ne, bre, ne to!

Kliknuo je daljinskim upravljačem i aktivirao scenu u kojoj se video jedan mafijaš kako naručuje ubistvo pokazujući egzekutoru fotografiju sa nekim sumnjivim tipom.

– Ne! Ne ni to... Nikako to!

Obren je ponovo pokušao da simulira iznenađenost zbog nesmotrenog puštanja pogrešnog klipa, ljutito se brecnuo na daljinski upravljač i ponovio kliktanje. Brza promena kadra otkrila je situaciju u kojoj se video snajperista kako nišani, a potom i crvena laserska tačkica na čelu nekakvog visokog zvaničnika:

– Ne, pobogu! Da li me ti uopšte slušaš šta ti pričam?! – izgovorio je rečenicu vrlo autoritativno, obrativši se ekranu kao da mu je glumački partner.

Odjednom, preko flet-skrina ukazao se impozantni poslovni oblakoder, optočen plavičastim staklom i moćnom metalnom konstrukcijom.

– E, to je to! – rekao je smireno i popravio ešarpu od kašmira koju je nosio umesto kravate.

Kadar se peo do kancelarije na desetom spratu. Kroz prozore kancelarije video se zid sa masivnim metalnim slovima *CHEMISTRY BIZ LINKS*. Ispred zida stajalo je sedmoro ljudi sa naglašenim prijateljskim osmesima. U prvom planu stajali su: Filip, u sredini, sa jednom rukom nehajno uvučenom u džep pantalona, levo od njega Obren, sa već prepoznatljivom ešarpom koja je predstavljala sa ukusom odabrani komad odeće kreativnog čoveka koji se odupirao uniformisanosti, a s Filipove desne strane bila je Mina, poluprofilom okrenuta ka kameri i oslonjena jednom šakom na Filipovo rame.

Po završetku video-prezentacije Obren je isključio ekran, upalio svetlo i nastavio da govori, gledajući u polaznike:

– Sve u životu, mili moji, funkcioniše po principu prepoznavanja i spajanja hemija. To su razlozi zbog kojih sam svojevremeno firmu nazvao *Chemistry Biz Links*. Mi se bavimo hemijskim spojevima vezanim za biznis i ljudske resurse. Hedhanter, odnosno lovac na glave – šeretski se nasmejao – mora da ima izoštrena čula kako bi njegova moć procene, sjedinjena sa znanjem i iskustvom, bila na nivou vrhunskog naučnika koji smišlja formule i pravilno spaja elemente. A elementi su, naravno, ljudska bića i velika intelektualno-materijalna ulaganja.

Mladi ljudi sedeli su mirno i znatiželjno slušali Obrena. On bi katkad odmerio poneku devojkicu i način na koji je prekrstila noge, kako drži leđa, igra se sa pramenom kose, kako joj se grudi dižu i spuštaju dok diše, a usne razvlače u osmeh... Prekrštene ženske noge uvek bi ga podsećale na Andrićev opis cevanica za koje je pisac tvrdio da mogu dosta da kažu o samoj ženi, njenom karakteru i senzibilitetu. Takođe, Obren bi povremeno posmatrao i kako sedi poneki mladić, kako drži šake, kakvi su mu nokti, na koji način mu stopala oblikuju cipele... Svi ti detalji pomagali su mu u donošenju konačnog suda o kandidatima.

– Dakle, šta vam je još potrebno da biste ostvarili prave spojeve? Potrebna su vam, pre svega, saznanja o postojanju adekvatnih kandidata, a potom i neposredan kontakt s njima. Što će reći: stalno stvarajte mrežu poznanstava, jer nikad se ne zna ko će vam biti potreban za neku poziciju, ali i ko vas može s kim povezati! Ne potcenjujte ni jedno jedino poznanstvo. Ni jednog jedinog čoveka. Simpatični, nesimpatični, zanimljivi, nezanimljivi, zabavni, dosadni, dugonogi, zdepasti, pričljivi, ćutljivi, sisati, guzati, uredni, neuredni, istomišljenici, neistomišljenici... Dakle, svi ljudi su potencijalne šanse za kontakte i izvori podataka, takoreći

pokretni telefonski imenici i folderi! Ali, mili moji, nikada ne zaboravite da i vi uvek budete sve to za sve njih!

Jednom momku zazvonio je mobilni telefon. Sve glave su se okrenule prema njemu, a on je počeo da pretražuje džepove. Najzad, pronašao je telefon, odgovorio na poziv i bez reči izvinjenja izašao iz sale, usput vodeći prilično glasnu konverzaciju sa osobom s druge strane veze. Obren ga je otpratio pogledom i uz blagi osmeh nastavio predavanje:

– Odgovornost je velika, a maleni kiks može dovesti do velikog gubitka. Zapamtite ovo dobro:

Pogrešan čovek na pravom mestu donosi sunovrat.

Pravi čovek na pogrešnom mestu donosi stagnaciju.

Pravi čovek na pravom mestu donosi prosperitet!

Na kraju je vragolasto dodao:

– A nama zadovoljstvo i bonus kintu!

3.

Filip i Mina sedeli su u separeu *lounge* bara u centru grada, pogleda usmerenih u laptopove na stolu, sa bežičnim slušalicama u ušima i tananim mikrofonom preko usana. Tableti, mobilni telefoni, laptopovi... moćni i nezamenljivi elektronski portabl saradnici svakog menadžera, povezani dugačkim kablovima sa štekerima u zidu napajali su se električnom energijom, dopunjujući kapacitete istrošenih baterija. Na tankim LED ekranima kompjutera bila je aplikacija *skype* preko koje se upravo uspostavljala konferencijska veza. Na ekranu su se mogla videti lica svih hedhantera trenutno zaposlenih u *Chemistry Biz Linksu*.

Februar je jedini mesec u godini koji ima manje od trideset dana, ali je uprkos tom nedostatku, po nepisanom pravilu, uvek donosio agenciji veći broj novih poslovnih ponuda. Tako je, pored pomenutog slučaja koji je interno već dobio ime „Veseli“, pristiglo još zanimljivih i neobičnih ponuda koje je Filip, kao čelnik agencije i njen prvi operativac, ovog puta delio svojim saradnicima putem audio-video veze, što nije bio običaj. Međutim, pošto su ga hitni

poslovi odvlačili iz kancelarije, ovaj pristup pokazao se kao prihvatljiv. Ponude se bile na imejlu, a razvrstavao ih je njegov pomoćnik i čovek zadužen za takozvano regrutovanje kadrova Milan Petrić.

– Ovako, Milanče, prvu ponudu neka preuzme Boban, a tebe podsećam da ovog meseca Sretenu Radočajju ističe ugovor sa *Hajlderberg* bankom i da nam je na raspolaganju. Već sam razgovarao s njim, tako da odmah možeš da ga pošalješ na intervju kod Zakisa. Siguran sam da će biti zadovoljan. Ti, Bobane, preuzmi i Mariju Zdravković. Neka ti Milan odštampa mejl i biće ti jasno preko koga ćeš moći sve da završiš.

Kroz slušalice se nestrpljivo provukao Milanov glas:

– Ovde se svi pitaju ko će da dobije slučaj *Java holdinga*. Već smo ga međusobno nazvali dosije *gay-straight puzzle*.

Iz kancelarije su dopirali opšti kikot i veseli komentari.

– Evo, dopuštam da se dobrovoljac sam javi ako želi!
– dobacio im je Filip, istovremeno prekorno gledajući u Milana, što ovaj nije primetio.

– Šta fali, momci, molim vas, tretirajmo to kao jedno novo iskustvo! – dodao je Boban vrcavo.

Smeh nije prestajao, šale su postajale sve slobodnije i okrutnije, te ih je u jednom trenutku oštro prekinuo Filip, koji je iz korena promenio ton pokušavajući da ih uozbilji:

– Milane! Bobane! Sad je dosta! Neću više da vas čujem da se ovako sprdate na klijentov račun u našoj kancelariji, ali ni van nje! Jasno? Sve kapiram, i da vam je smešno, i zabavno, i čudno, i sam sam se nasmejao u početku, ali, brate mili, u svemu treba imati meru! Niste deca! A ti, Milane, hoću da mi čim dođem u kancelariju objasniš kako se desilo da je cela agencija saznala za ono što je označeno kao strogo poverljivo!

U trenutku je nastala tišina i svi su učitali kao po komandi. Slučaj o kome su govorili bio je svakako najneobičniji od svih zabeleženih od osnivanja agencije. Reč je bila o generalnom direktoru poznatog *Java holdinga* Stojanu Ž. Iliću, koji je postavio svoju novu suprugu Danijelu na mesto direktora jedne od kompanija u sklopu holdinga koja se bavila osiguranjem. Kako mlađana supruga nikada nije obavljala rukovodeću poziciju, niti je bila upoznata sa principima rada osiguravajućeg društva, u *Chemistry Biz Links* stigao je zahtev da joj se pronade menadžerski alter ego, to jest čovek koji bi joj pomagao i zapravo umesto nje iza kulisa vodio poslove tako da niko za to ne sazna. Naravno, ta osoba nikako nije smela biti ženskog pola zbog Danijelinog sujetnog karaktera. Sve ovo ne bi bila nikakva novina, jer je i ranije bilo sličnih zahteva, da nije postojao i dodatni momenat koji je trebalo da ostane tajna, ali se očito zbog neobičnosti proneo među zaposlenima. Taj momenat bio je zahtev Stojana Ž. Ilića da pomenuti alter ego istovremeno bude i vanserijski stručnjak i potvrđeni homoseksualac! Ljubomorni Ž. Ilić je na svaki način želeo da zadrži i zauvek poseduje svoju četrdeset godina mlađu ženu, te je za nju bio spreman sve da učini. Glavni problem, posmatrano iz ugla jednog hedhantera, bio je u tome kako pronaći čoveka koji je vrsni znalac i provereni gej! Da se nije pojavio slučaj „Veseli“, verovatno bi ovaj iz *Java holdinga* oberučke uzeli Filip i Mina, jer je predstavljao igru izazova, veštine i zabave. Ovako, Filip ga je dodelio hedhanteru Lakiju, jedinom iz grupe u kancelariji koji se maločas nije cerekao.

– Znači, Laki, to smo rešili. Predlažem ti da se prvo sastaneš sa Markonijem, jer mislim da on ispunjava preduslove koje je postavio klijent.

Laki je ozbiljno klimnuo proćelavom, okruglastom glavom, a ostalima su usne bezglasno zaigrale.

– Mina i ja odmah počinjemo sa *Proteksom*, tako da nam hitno treba, Milane, tebi se obraćam, sve što može da se nađe o Dragiši Veselinoviću. Od sada ti je ovo primarni zadatak i sve što pronadeš šalji mi mejlom. To je sve. Pozdrav svima.

Gotovo ukočena slika hedhantera na ekranu kompjutera ubrzo je nestala iz vidnog polja, a Filip i Mina su otpočeli deo potrage za Veselim koji se sastojao od brojnih telefonskih poziva i surfovanja po internetu.

Kako Mina nije bila dovoljno upoznata s karijerom Veselog, Filip joj je prvo iscrpno prepričao njegovu biografiju, sa svim detaljima, jer je kao mladić kratko vreme radio za njega.

– Dakle, Dragiša Veselinović rođen je u Kostolcu 1952. godine, od oca Borjana, po zanimanju sajdžije, i majke Radine, domaćice. Nakon završene treće godine klasične gimnazije postaje student Ekonomskog fakulteta u Novom Sadu, a dve godine kasnije i Pravnog fakulteta u Beogradu. U dvadeset četvrtoj godini postavljen je za pomoćnika generalnog direktora preduzeća *Angro-eksport*. Sa dvadeset šest godina preuzima rukovodeću palicu jednog ogranka firme i počinje da niže uspehe u poslovima koje je vodio po Aziji, Africi, a zatim i u Americi, Evropi...

Mina se iskreno nasmejala suvoparnom načinu na koji joj je Filip iznosio podatke i prekinula ga u pola rečenice:

– Ovo si doslovce izdeklamovao, kao da čitaš njegovu biografiju, nisam na to navikla od tebe. Ubaci malo više životnog soka... – rekla je šaljivo.

– Polako, draga, budi strpljiva, ima razloga zašto ti sve ovako govorim... i pamti podatke. Puno će ih biti.

– Ah, onda je bolje da zapisujem... ili možda snimim – začikavala ga je.

– Nije bolje. Veruj mi. O ozbiljnim stvarima je reč. Prema tome, pamti, znam da to umeš. Slušaj me dalje pažljivo.

Mina je prošla rukom kroz kosu i naslonila se na stolicu. Sa zvanične biografije Filip je prešao na onu nezvaničnu, prisećajući se redosleda zbivanja:

– „Kostolački vunderkind“, kako su Veselog u početku zvali, zanimljivo, nikada nije bio član Komunističke partije. Kako je to uspeo, s obzirom na ceo dotadašnji uspon u karijeri, nikome nije bilo jasno. Pričalo se svašta, kako to obično i biva sa ovako neobjašnjivo brzim usponima, između ostalog i da je vanbračni sin, ni manje ni više, nego predsednika države.

– Da li je to bilo moguće?

– Ne verujem, pre mislim da je to bila jedna od standardnih izmišljotina dežurnih teoretičara zavera i proizvođača veštačkih afera. Pogotovo gledano iz današnje perspektive, kada se može sagledati celokupan opus Dragiše Veselinovića, najuverljivije zvuči teza da je on napredovao isključivo zahvaljujući sopstvenoj sposobnosti, ogromnom radu, čudesnoj visprenosti, upornosti i, moguće je, ne toliko zahvaljujući školskom obrazovanju koliko sopstvenom umeću intuitivne kombinatorike i iskonskom talentu za biznis. Zbog svoje neumoljive posvećenosti dobio je i novi nadimak – Vanzemaljac, jer je dve trećine vremena tokom godine provodio u avionu i van zemlje. Neprekidno je putovao, ugovarao neverovatne poslove, sklapao dragocena poznanstva i nezaustavljivo širio krug *prijatelja preduzeća*. Kada je sa trideset godina imenovan za generalnog direktora, bukvalno se preselio u kabinet gde je radio do duboko u noć. U njemu je držao i garderobu, fotografije porodice, lične stvari... Dešavalo se da u ranim jutarnjim časovima sastanke upravo tu zakazuje zbog gustog rasporeda obaveza, neretko dočekujući ljude u pidžami, što se do dana današnjeg u određenim krugovima prepričava sa guštom.

– Očito je duhovit lik... – vragolasto se osmehnula Mina.

– Istina, Veseli je važio i za velikog kozera. Govorilo se da niko ne ume da ispriča masan vic tako sočno kao on, ali ni da s toliko emocija otpeva *Jedan dan života*. Siguran sam da bi ti se dopao da si ga poznavala, posebno u tom periodu, dok je bio u zamahu.

– Zaista zanimljiv čovek, po ovome što mi pričaš nesporno je da se izdvajao.

– Da, u potpunosti. S druge strane, nije se ženio, niti imao decu. Godinama je bio u nezvaničnoj vezi sa svojom sekretaricom, koja se nije završila brakom. Njegov munjeviti uspeh izazivao je, naravno, zavist i zlobu u firmi, a i šire. Čim je postavljen na čelo preduzeća krenula su sitna podmetanja, sa kojima se lako nosio, a prvo krupnije bilo je kada su mu 1986. godine smestili aferu sa korupcijom oko nekog tendera za gradnju velike brane u Africi, kada je bio i uhapšen. Međutim, nakon tri godine mukotrpnog vucaranja po ročištima i zakulisnih pretnji, uspeo je da se odbrani i dokaže da su lopovi bili upravo oni koji su ga optužili, kao i da se vrati na mesto generalnog direktora *Angro-eksporta* i nastavi da jača preduzeće koje je s njegovim odlaskom krenulo osetno da kleca, što državi nije odgovaralo. Ali naredna afera nastupila je samo godinu dana kasnije: falsifikovanje diplome o vanredno završenoj četvrtoj godini gimnazije i velike mature.

– Da li se znalo ko je to pokrenuo i s kojim ciljem?

Filip je slegnuo ramenima i rekao:

– Čak ni Veseli to nije uspeo da sazna. Verovalo se da je u pitanju bio udar spolja, čiji je cilj bio destabilizacija zemlje i odnosa među republikama. Međutim, ovog puta cela afera ozbiljno je ugrozila njegovu poziciju.

– Pa zar je on zaista to učinio?

– Nažalost, jeste. Očito je bio hiperaktivni klinac željan akcije. Vrlo brzo je i dokazano da je uverenje o vanrednom polaganju četvrte godine i mature bilo lažno, te da on jeste kasnije uspeo da završi pomenute fakultete, ali se sada te diplome više nisu mogle računati kao legalne. Ali slušaj ovo: bruku koja ga je zapljusnula Veseli nije doživljavao kao bruku! Uporno je ponavljao da je, valjda, najbitniji njegov uspeh na dva fakulteta i poslovni učinak, koji je, činjenica, bio vanserijski, da priznaje krivicu oko falsifikata mature, ali da on nikoga nije suštinski varao, već je na taj način samo sebi otvorio šansu da brže postigne neverovatne rezultate koje je taksativno navodio u svim pismima zvaničnicima i medijima!

– Da, ali pravno gledano, laž je ipak laž, a falsifikat – falsifikat – kazala je podigavši obrve. – Lukavo su istakli moment u kom jeste napravio grešku, ma kako ona, iz ovog ugla i s obzirom na njegove prethodne zasluge, zvučala bezazleno.

– Uh, ti ne shvataš, Mina, razmere medijske hajke koja je sve to pratila. Bila je tolika da je Veseli na kraju, kada mu je postalo jasno da će završiti u zatvoru, iskoristio svoje veze po svetu i pobegao iz zemlje, ogorčen i gnevan. Godine su prolazile, ratovi se nadovezivali, sankcije se množile, državna kasa obijana je sa svih strana, čitava zemlja i privreda bili su u kolapsu, a slučaj Dragiše Veselinovića i njegovog falsifikovanja mature nestao je u prašini opšte tutnjave i haosa.

Jak zvuk automobilskih truba koji je dopirao s ulice množio se i postajao sve histeričniji. Separeu je prišao konobar i upitao Filipa:

– Oprostite, gospodine, da li je možda vaš crni hamer koji je parkiran preko puta, ispred Zavoda za statistiku? Zagradio je ulaz u garažu, a ovo je ipak uska uli...

– Ne, nije naš – prekinula ga je Mina. – Zar vam mi izgledamo kao ljudi koji bi bahato zagradili nečiji prolaz ili vozili glomazni hamer usred grada?

– Naravno da ne izgledate, izvinite, molim vas – kono-bar se naklonio, bacio usput pogled na Minine gležnjeve u svilenim čarapama i, napravivši nekoliko koraka unazad, udaljio se od stola.

Filip je, maltene ne primetivši čitavu scenu, nastavio da govori, potpuno unesen u događaje iz prošlosti.

– I tako, u jednom trenutku, kada je Zapad zabranio sve finansijske transakcije sa SR Jugoslavijom, *Angro-eksportu* je zapretio bankrot, pošto nije mogao da koristi svoje račune u velikim stranim bankama, niti da naplati menice od inostranih firmi. Upravni odbor panično je tražio izlaz, tadašnjeg generalnog direktora pokosio je infarkt, a niko od ljudi u odboru nije imao smelosti da preuzme kormilo. Tada je sa vrha usledilo partijsko postavljenje v. d. direktora, čoveka niskih sposobnosti za biznis, ali sa ovlašćenjima da vuče i najrizičnije poteze koji bi sprečili bankrot firme. U toj turobnoj situaciji, on se setio...

– Dragiše Veselinovića? – Mina se zagonetno osmehnula.

– Upravo tako – Filip je potvrdno klimnuo. – Nije im trebalo dugo da ga pronađu, jer se Veseli u međuvremenu tajnim putevima vratio u zemlju, sklonivši se negde u zabit Goliye. On je isprva poziv odbio sa gnušanjem, ali kada je shvatio tragičnost situacije proradio mu je onaj njegov kostolački nerv i stvaralački nagon, pa se iznova prihvatio mesta generalnog, uz posebne zahteve koji su prihvaćeni. Bez velike pompe, sa svojim vernim, proverenim saradnicima i pravim stručnjacima oformio je mali štab za brzo reagovanje. Ponovo kreće njegov pidžama parti, to jest dvadesetčetvoročasovno radno vreme, i tada dobija svoj

treći nadimak, koji ga do danas prati: Veseli. Iznova obilazi Evropu i među svojim starim kontaktima pronalazi moćnog Britanca Henrija Makgregora, sa kojim se dogovara da Henrijeva firma, uz pristojan procenat, izvuče novac *Angro-eksporta* zarobljen po svetskim bankama i naplati menice od dužnika. Sledeći korak bio je transfer tog novca u zemlju. Nije bilo drugog rešenja nego da se lova lično nosi, te tako Veseli, sa malom ekipom odabranih ljudi, prenosi lično, ali i bukvalno ručno, enormne svote novca.

– Opa! Riskantna igra! – Mina se sada posebno zainteresovala za priču.

– I više od toga! Zbog nesvakidašnjeg stresa tokom te akcije, Veseli je preko noći osedeo, naglo oslabio i izgledao kao avet. Upravo je to bio period kada sam ga upoznao i... – zastao je za sekund i pogledao Minu pravo u oči – zajedno sa Obrenom bio deo poverljivog tima koji je prenosio novac.

Mini je zaigrao očni živac. Nije bila upoznata sa ovim delom Filipovog života, uprkos njihovoj dugogodišnjoj bliskosti i poverenju.

– Da li je taj stres i na tebe i Obrena delovao tako strašno?

– Nije.

– Zašto mi o tome nisi ranije pričao?

– Zato što nije bilo konkretnog povoda.

Mina je prislonila šaku na živac koji je i dalje podrhtavao, a Filip je nastavio:

– Nakon cele te uspešno obavljene akcije, Veseli je zbog zdravstvenih tegoba završio u bolnici, a zatim se potpuno povukao nazad u šume Golije. Ali ko jednom uđe u kolo „one vrste“, teško iz njega izlazi, pa je tako i Veseli 1998. godine organizovao još jedan tajni poduhvat u koji je ponovo uključio odabranu ekipu i... Obrena.

– A tebe?